

Problema 1 Se consideră grupul $(G, \cdot)$ cu n elemente, unde $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 4$. Spunem că subgrupul H al lui G are proprietatea $\mathcal{P}$ dacă $H \neq G$ și

$$\forall x, y \in G \setminus H \Rightarrow xy \in H.$$

(a) Să se dea un exemplu de grup G care are trei subgrupuri distincte, H, K, L cu proprietatea $\mathcal{P}$, astfel încât $G = H \cup K \cup L$.

(b) Dacă H, K, L sunt subgrupuri distincte cu proprietatea $\mathcal{P}$ ale lui G și $G = H \cup K \cup L$, să se determine $|H \cap K \cap L|$.

Dana Heuberger

Soluție. (a) Grupul lui Klein și grupul cuaternionilor verifică ipotezele problemei.

(b) Dacă H are proprietatea $\mathcal{P}$ și $G \setminus H = \{x_1, x_2, \dots, x_t\}$, atunci avem elemente distincte $x_1^2, x_1x_2, \dots, x_1x_t \in H$, deci $|G \setminus H| \leq |H|$. Așadar $|H| \geq \frac{n}{2}$ și cum $H \neq G$, din teorema lui Lagrange rezultă că n este par și $|H| = \frac{n}{2}$.

Dacă H și K au proprietatea $\mathcal{P}$, atunci $|H| = |K| = \frac{n}{2}$. Deoarece $H \neq K$ și au același număr de elemente, obținem că $|H \setminus K| = |K \setminus H|$. Cu același raționament ca și mai înainte, cum $\forall x, y \in H \setminus K \Rightarrow xy \in H \cap K$, deducem că $|H \setminus K| \leq |H \cap K|$, deci $|H \cap K| \geq \frac{|H|}{2} = \frac{n}{4}$. Dar $H \cap K$ e un subgrup al lui H , $H \cap K \neq H$ și din teorema lui Lagrange rezultă $|H \cap K| \leq \frac{n}{4}$, așadar $|H \cap K| = \frac{n}{4}$, deci $n = 4m$, cu $m \in \mathbb{N}^*$.

Dacă subgrupurile H, K, L au proprietatea $\mathcal{P}$, atunci $|H| = |K| = |L| = 2m$, $|H \cap K| = |H \cap L| = |K \cap L| = m$, deci

$$|H \cap K \cap L| = |G| - |H| - |K| - |L| + |H \cap K| + |H \cap L| + |K \cap L| = m. \blacksquare$$

Clasa a XII-a Problema 2.

Cu schimbarea de variabilă $x = 2t$ integrala se

scrie

$$\int \frac{t^2 + 2}{(t \sin t + 2 \cos t)(t \cos t - 2 \sin t)} dt$$

și folosind de descompunerea în fracții simple.
obținem

$$\int \frac{t^2 + 2}{(t \sin t + 2 \cos t)(t \cos t - 2 \sin t)} dt = \ln \left| \frac{t \sin t + 2 \cos t}{t \cos t - 2 \sin t} \right| + C$$

Deci

$$I = \int \frac{x^2 + 8}{(x^2 - 16) \sin x + 8x \cos x} dx = \ln \left| \frac{x \sin 2x + \cos 2x}{x \cos 2x - \sin 2x} \right| + C.$$

Clasa a XII-a. Problema 3.

a) De exemplu: transport de structură.

b) Fie $B = A_1 + A_2 + \dots + A_p$. $\dim(G_i)$ grup, pt.
(H) $j \in \{1, 2, \dots, p\}$ freat aplicatia $f: G \rightarrow G$, $f(A_j) = A \cdot A_j$
este bijectivă. Urmează $BA_j = B \cdot I_j$ unde aceasta este
adevărată pentru $j = 1, 2, \dots, p$ anem

$$B^2 = B(A_1 + A_2 + \dots + A_p) = BA_1 + BA_2 + \dots + BA_p = pB.$$

Matricea $C^2 = \frac{1}{p^2} B^2 = \frac{1}{p^2} (pB) = C$ unde $C = \frac{1}{p} B$ este

idempotentă, deci $\text{Tr}(C) = \text{rang}(C)$ și de aici

$\text{Tr}(B) = p \text{rang}(C)$ este un multiplu de p .

clasa a XII-a
(Problema 9)

a) Fie $[a, b] \subset \mathbb{R}$. Presupunem că f nu este mărginită pe $[a, b]$. Atunci există un sir (x_n) , cu $x_n \in [a, b]$ și $|f(x_n)| \rightarrow \infty$. Treacă-moi eventual la un subsir putem presupune că $x_n \rightarrow c \in [a, b]$. Este clar că una dintre mulțimile $A = \{n \in \mathbb{N} : x_n \leq c\}$ și $B = \{n \in \mathbb{N} : x_n \geq c\}$ este infinită. Prin urmare există $y_n \leq c$ cu $y_n \rightarrow c$. Dar $|f(y_n)| \rightarrow \infty$ și $f(y_n) \rightarrow f(c-0) \in \mathbb{R}$ sunt contradictorii.

$$b) \left| \frac{F(x) - F(x_0)}{x - x_0} - f(x_0+0) \right| = \left| \int_{x_0}^x [f(t) - f(x_0+0)] dt \right| \cdot \frac{1}{|x - x_0|}; x > x_0$$

$< \varepsilon$ dacă $|x - x_0| < \delta$ (δ din definiția

existenței limitei).

Preț consecință, F este derivabilă la dreapta în x_0 și $F'_d(x_0) = f(x_0+0)$.